

MENSE RUITER orgelmakers b.v.

Oosterseweg 13 - 9785 AD Zuidwolde (Gron.)

Tel./Fax 050 - 301 39 37

Postbank nr. 810334

ING Bank nr. 66.98.12.676

Orgelcomm. Chr. Geref. kerk
Meppel,
p/a Merelstraat 33,
7944 AG MEPPEL.

Zuidwolde, 8 maart 1996.

Geachte Commissie,

Graag willen wij antwoorden op de vragen en wensen aangaande het orgel, die u ons hebt voorgelegd in de vergadering van 3 januari 1996 te Meppel. Ook is op 3 januari 1996 het instrument door ons globaal onderzocht.

Een uitgebreid onderzoek heeft plaatsgevonden op 1 maart 1996.

In grote lijnen kan gesteld worden dat u streeft naar herstel van het orgel zoals het in 1874 is opgeleverd, met handhaving c.q. in kwaliteit gelijkwaardig maken van de later aangebrachte wijzigingen en uitbreidingen, voorzover dit verrijking is van het oude werk.

Enkele hoofdzaken kunnen worden benoemd.

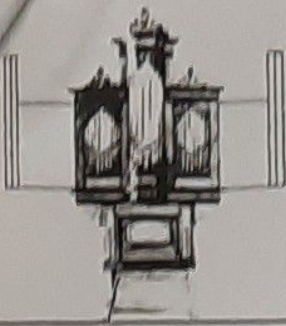
- a. Verbeteren/vernieuwen van de in 1988 ongewijzigd overgeplaatste speeltafelmechaniek.
- b. Vernieuwen van de pedaallade uit 1962 en van enkele pedaalregisters.
- c. Dispositie- en daaruitvoortvloeiend klankherstel en -verbetering van hoofd- en bovenwerk.
- d. Beter beheersbaar maken van de vochthuishouding in het instrument.

Ons onderzoek was in eerste instantie gericht op de uitvoeringsmogelijkheid van bovengenoemde wensen.

In tweede instantie is ook de technische staat van een aantal onderdelen hierbij betrokken.

Conclusies uit ons onderzoek zijn o.a. dat rehabilitatie van de dispositie en klankopbouw zeer wel mogelijk en zeer wenselijk is. Een zeker deel van de latere toevoegingen zijn inpasbaar in het geheel.

- zie vervolgblad -

MENSE RUITER orgelmakers b.v.

vervolgblad

Reconstructie naar de opstelling zoals Flaes deze heeft gemaakt met hoofd- en nevenwerk op één grote windlade is mogelijk, maar niet erg realistisch.

De slecht functionerende spels tafelmecaniek uit 1962 kan het beste worden vervangen door nieuwe mechanieken naar oude voorbeelden.

Hoofd- en bovenwerkwindladen vertonen door opkrimpings- en scheurvorming veel windlekage, evenals de houten pijpen, vermoedelijk mede een gevolg van de afgelopen extreem droge periode. Typisch hiervoor is ook dat de meeste schroefverbindingen door het gehele orgel zijn losgewerkt.

In het plan is daarom restauratie van de twee manueelwindladen opgenomen. Immers dispositiewijziging en herintonatie heeft weinig zin op lekke windladen.

De windvoorziening d.m.v. de zwemmerbalgen uit 1962 geven een onstabiele wind, hetgeen afbreuk doet aan de toonvorming.

Een aantal kleinere gebreken laten wij in deze opsomming buiten beschouwing, het zou te ver in detail voeren.

Om aan de huidige onbevredigende toestand een eind te maken leggen wij het bijgevoegde plan ter rehabilitatie van het oude Flaes-orgel aan u voor.

De fasering is nu globaal ingedeeld. Nader bespreking hiervan kan de nodige wijzigingen opleveren.

Indien u vragen hebt of nader overleg wenst dan horen wij dit graag van u.

Met vriendelijke groeten,

hoogachtend,

Mense Ruiters Orgelmakers B.V.

A.W. Tamminga.

Bijlage: Plan tot rehabilitatie van het Flaes-orgel.

PLAN TOT REHABILITATIE VAN HET FLAES-ORGEL uit 1874
in de Chr. Geref. kerk te Meppel.

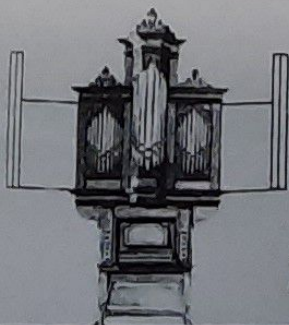
De opzet van dit plan beoogt de Flaes-kern van dit instrument met een kleine uitbreiding weer in volle glorie tot klinken te brengen.

Daartoe is nodig:

- a. Vervanging van de speeltafelmechaniek en herstel van kleine gebreken.
- b. Vervaardiging en plaatsing van een nieuwe pedaallade, en vervaardiging en plaatsing van een nieuwe magazijnbalg voor het gehele orgel.
Herstel van pijpwerk, plaatsing nieuwe registers en intonatie.
- c. Restauratie van de manuaalwindladen, inclusief dispositieherstel en aanpassingen welke hiervoor nodig zijn of hieruit voortvloeien.
Herstel pijpwerk en intonatie.
- d. Beter beheersbaar maken van de vochthuishouding in het instrument.

Omschrijving.

- a. Demontage van de gehele pedaalkoppelmechaniek.
Nieuw vervaardigen en plaatsen van pedaal-manuaalkoppel, koppelwelbord, abstractuur, draadwerk en registratuur.
Herstel van kleine gebreken c.q. onzuiverheden in mechaniek, klaviatuur en registratuur.
- b. Vervaardiging en plaatsing van een nieuwe pedaallade met ruimte voor 3 registers in de enigszins te wijzigen pedaal-kas.
Aanpassing van de speelmechaniek, o.a. een nieuw welbord en nieuwe registratuur.
Vervaardiging, plaatsing en aansluiting van een nieuwe magazijnbalg voor het gehele orgel. Oude balgen uitnemen en kanalisatie wijzigen en aanvullen.
Vervaardiging en plaatsing van de nieuwe registers Bourdon 16' en Fagot 16' op het pedaal, inclusief intonatie en stemmen.
- c. Restauratie van de manuaalwindladen. Verplaatsing van de hoofdwerkwindkast naar de achterzijde.
Aanpassing en aanvulling van dammen, stokken, slepen, conducten en kanalisatie aan de gewijzigde dispositie en windkastplaats.
Vervaardiging, plaatsing en aansluiting van een nieuw hoofdwerkwelraam met aangepaste abstractuur.

Herstel van pijpwerk, met name de houten pijpen (scheurvorming) en gedekten (zakkende hoeden), intonatie en generale stemming.

- d. Voor het hoofdwerk vervaardigen en plaatsen van een dak en achterwand en voor de pedaalkas een dak en een voorwand, evenals een balgkas, zodat de door u geplaatste vochtverstuiver veel meer nuttig effect kan krijgen.

De volgende dispositie is uitgangspunt voor uit te voeren werkzaamheden en de kostenbepaling.

<u>Hoofdwerk:</u>		<u>Rovenwerk:</u>	
Prestant	8'	Viola di Gamba	8'
Bourdon	16'	Holpijp	8'
Roerfluit	8'	Gemshoorn	2'
Octaaf	4'	Roerfluit	4'
Quintadeen	8'		
Quint	3'		
Fluit	4'	<u>Pedaal:</u>	
Octaaf	2'	Bourdon	16' (nieuw)
Trompet	8'	Octaaf	8'
		Fagot	16' (nieuw)

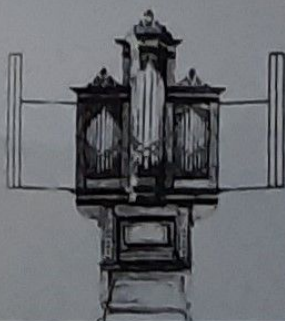
Speelhulpen: Manuaalkoppel
Koppel Pedaal-Manuaal

Bij gelijktijdige uitvoering van dit werk zijn de kosten:

Na bepaling van uit te voeren werkzaamheden en afhankelijk van mogelijkheden ter plaatse zullen de reis- en verblijfkosten worden bepaald.

De Algemene Leveringsvoorwaarden, vastgesteld door de Vereniging van Orgelbouwers in Nederland, zijn van toepassing.

Zuidwolde, 8 maart 1996.

MENSE RUITER orgelmakers b.v.